

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
BANJALUKA
Broj: 11 0 U 031795 23 Uvp
Banjaluka, 31. oktobra 2024. godine

Vrhovni sud Republike Srpske, u vijeću sastavljenom od sudija: Edine Čupeljić, predsjednika vijeća, Merside Bjelobrk i Božane Vulić, članova vijeća, uz učešće zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi tužioca M. P. iz L. kojeg zastupa punomoćnik Zoran Kisin, advokat iz Banjaluke, protiv rješenja tuženog Fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske, broj: [...] od 20. aprila 2022. godine, u predmetu isplate razlike invalidske penzije, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 031795 22 U od 28. novembra 2022. godine, u sjednici vijeća održanoj 31. oktobra 2024. godine, donosi

PRESUDU

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banjaluci, broj: 11 0 U 031795 22 U od 28. novembra 2022. godine se preinačava, tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

Obavezuje se tuženi da tužiocu nadoknadi troškove upravnog spora, u ukupnom iznosu od 2.233,75 KM, u roku od 30 dana od dana dostavljanja ove presude.

Obrazloženje

Pobijanom presudom se odbija tužba protiv uvodno označenog akta tuženog, te odbija zahtjev tužioca za naknadu troškova spora, kao neosnovan. Osporenim aktom se odbija žalba tužioca izjavljena na zaključak Filijale B., broj: [...] od 30. marta 2022. godine, kojim se žalba tužioca izjavljena na rješenje Filijale B., broj: [...] od 23. aprila 2021. godine, odbacuje, kao neblagovremena.

Odbijanje tužbe se obrazlaže stavom da je osporeni akt pravilan i na zakonu zasnovan. Sud se poziva na član 215. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 13/02, 87/07, 50/10 i 66/18, u daljem tekstu: ZOUP), koji propisuje da se žalba podnosi u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja, ako zakonom nije drugačije određeno i na član 219. stav 2. istog zakona, koji propisuje da će nedopuštenu, neblagovremenu ili od neovlašćenog lica izjavljenu žalbu organ odbaciti svojim zaključkom, te u cjelosti prihvata razloge koje je dao tuženi u osporenom aktu. Navodi da je rješenje o priznavanju prava na invalidsku penziju od 23. aprila 2021. godine, tužilac primio 29. aprila 2021. godine, a žalbu podnio 14. juna 2021. godine, navodeći da je penziju trebalo isplatiti u većem iznosu, u skladu sa članovima 85. i 85a. Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 134/11, 82/13 i 103/15, u daljem tekstu: Zakon o PIO), što tuženi nije učinio. Kako je žalbu protiv rješenja koje je primio 29. aprila 2021. godine, podnio 14. juna

2021. godine, da je podnesena protekom roka od 15 dana od dostavljanja rješenja, pa da je pravilno odbačena kao neblagovremena, u skladu sa članom 219. stav 2. ZOUP. Iz navedenih razloga, sudi kao u izreci pobijane presude.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje presude tužilac osporava njenu zakonitost, u skladu sa članom 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik Republike Srpske”, broj: 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS). Detaljno i opširno iznosi razloge zbog kojih smatra da je presuda nepravilna i nezakonita. Ukazuje da tuženi u osporenom aktu navodi da mu je rješenje o priznavanju prava na invalidsku penziju uručeno 29. aprila 2021. godine, a da je žalbu podnio 14. juna 2021. godine, pa da je zaključkom pravilno odbačena kao neblagovremena. Međutim, zanemaruje činjenicu da je tim rješenjem određeno: „Najniža penzija se isplaćuje u skladu sa odredbama člana 85. i 85a. Zakona....“. Kada se ima u vidu odredba člana 85. stav 3. tačka g) Zakona o PIO, u vezi sa članom 63. istog zakona, jasno je da je tuženi bio obavezan da po rješenju, tužiocu isplati iznos penzije za staž osiguranja od 40 godina, koji je u vrijeme podnošenja podneska iznosio 415,82 KM. To je razlog, zbog kojeg nije ulagao žalbu na rješenje od 23. aprila 2021. godine. Smatrao je da tim rješenjem nisu povrijeđena njegova prava, jer je određeno da se najniža penzija isplaćuje u skladu sa navedenim zakonskim odredbama, te je do isplate penzije bio u uvjerenju da će se isplata vršiti u skladu sa rješenjem. Kada je isplaćena penzija po rješenju, u junu 2021. godine, u iznosu od 288,04 KM, tada je saznao da isplaćeni iznos nije u skladu sa članovima 85. i 85a. Zakona o PIO. Podneskom nazvanim „Žalba na isplatu penzije po rješenju od 23. aprila 2021. godine“, tražio je isplatu penzije na osnovu članova 85. i 85a. Zakona o PIO. Invalidsku penziju je ostvario po osnovu povrede na radu, pa ima pravo na penziju za staž osiguranja od 40 godina, a podnesak od 14. juna 2021. godine, u suštini predstavlja zahtjev za isplatu zagwarantovane penzije za penzijski staž od 40 godina. Organ nije postupio po zahtjevu, već je podnesak smatrao žalbom i odbacio žalbu, a trebalo je meritorno odlučiti o zahtjevu. Ne radi se ni o kakvoj žalbi, a podnesak je nazvan „žalba“, zbog neznanja tužioca. Tužilac ima pravo na isplatu invalidske penzije po članu 85. stav 3. tačka g) Zakona o PIO, u skladu sa članom 63. istog zakona, kako je i određeno rješenjem o ostvarivanju prava. Predlaže da se zahtjev uvaži, presuda preinači, tako da se tužba uvaži i osporeni akt poništi, ili presuda ukine i predmet vrati sudu na ponovno odlučivanje. Traži naknadu troškova spora.

U odgovoru na zahtjev tuženi citira članove 215. i 219. stav 2. ZOUP. Ističe da je tužilac na rješenje od 23. aprila 2021. godine, izjavio žalbu 14. juna 2021. godine, po proteku roka od 15 dana, pa da je zaključkom pravilno i zakonito utvrđeno da je žalba neblagovremena. Ostaje kod navoda iz obrazloženja osporenog akta, jer su cijenjeni svi navodi žalbe, pravilno i potpuno utvrđeno činjenično stanje, te dato jasno obrazloženje i pravni osnov za odluku. Osporava sve navode zahtjeva. Predlaže da se zahtjev odbije.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu i ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu člana 39. ZUS, ovaj sud odlučuje kao u izreci iz sljedećih razloga:

Iz stanja spisa proizlazi da je prethodno, tužiocu privremenim rješenjem od 2. aprila 2014. godine, priznato pravo na invalidsku penziju. Nakon ispunjenja uslova, organ konačnim rješenjem od 23. aprila 2021. godine, tužiocu se utvrđuje pravo na invalidsku penziju, počev od 7. oktobra 2013. godine, u mjesečnom iznosu od 226,07 KM, koji iznos usklađuje sa procentima povećanja penzija, kao u dispozitivu rješenja; utvrđuje se da će se po ovom rješenju isplata vršiti od 7. oktobra 2013. godine i da se najniža penzija isplaćuje u skladu sa odredbama člana 85. i 85a. Zakona o PIO, pod uslovom da je to u skladu sa sporazumom o socijalnom osiguranju. Podneskom od 14. juna 2021. godine, nazvanim: „Žalba na isplatu penzije po rješenju Filijale

B., broj predmeta [...] od 23. aprila 2021. godine“, traži isplatu zagarantovane penzije, za staž osiguranja od 40 godina, u to vrijeme u iznosu od 415,82 KM. Prvostepenim zaključkom se žalba odbacuje, kao neblagovremena. Osporenim aktom se žalba izjavljena na zaključak odbija, kao neosnovana. Presudom se tužba odbija.

Pobijana presuda nije pravilna i na zakonu zasnovana.

Prema članu 63. Zakona o PIO, osiguraniku kod koga je invalidnost prouzrokovana povredom na radu ili profesionalnom bolešću invalidska penzija se određuje za staž osiguranja od 40 godina.

Po odredbi člana 85. stav 1. Zakona o PIO, korisniku kome je penzija određena u manjem iznosu od najnižeg iznosa penzije utvrđenog ovim članom isplaćuje se najniža penzija; stav 2., najniža penzija ne može biti niža od 50% od prosječne penzije na teret Republike isplaćene za decembar prethodne godine; stav 3., najniža starosna i invalidska penzija na teret Republike zavisi od dužine penzijskog staža i određuje se u procentu od prosječne penzije na teret Republike isplaćene za decembar prethodne godine: tačka g) za 40 godina penzijskog staža i više u visini prosječne penzije na teret Republike isplaćene za decembar prethodne godine.

Član 85a. istog zakona propisuje, ukoliko izvrši vanredno usklađivanje opšteg boda i penzija, iznose najniže penzije iz člana 85. stav 2. i 3. ovog zakona Vlada određuje od prosječne penzije na teret Republike obračunate za mjesec od kojeg se primjenjuje vanredno usklađivanje, uračunavanjem procenta vanrednog usklađivanja, kao i iznosa najniže penzije isplaćene u mjesecu koji prethodi vanrednom usklađivanju; stav 2., isplata najniže penzije u skladu sa stavom 1. ovog člana počinje od mjeseca od kojeg se primjenjuje vanredno usklađivanje.

Rješenjem od 23. aprila 2021. godine, određeno je da će se tužiocu najniža penzija isplaćivati u skladu sa članovima 85. i 85a. Zakona o PIO. Pozivajući se na ove odredbe, tužilac podneskom od 14. juna 2021. godine, traži da mu tuženi isplati penziju prema ovom rješenju.

Iz navoda podneska proizlazi da tužilac traži isplatu penzije u skladu sa Zakonom o PIO, a ne osporava rješenje o priznavanju prava na penziju, iako je podnesak pogrešno nazvan „žalba“, što potvrđuje i navodima zahtjeva. Kako o tom zahtjevu nije odlučeno, potrebno je da tuženi ispita navode tužioca i izvrši isplatu razlike penzije, odnosno da odluči o zahtjevu tužioca u skladu sa Zakonom o PIO.

Imajući u vidu navedeno, ovaj sud nalazi da je osnovan prigovor da u osporenom aktu nije pravilno primijenjen zakon i da u upravnom postupku koji je aktu prethodio nije postupljeno po pravilima postupka, čime su ostvareni osnovi za poništenje akta, propisani članom 10. tačka 2) i 4) ZOUP.

Iz datih razloga, pobijanom presudom su ostvareni razlozi nezakonitosti iz člana 35. stav 2. ZUS, pa se zahtjev uvažava, pobijana presuda preinačava na način da se tužba uvažava i osporeni akt poništava, na osnovu člana 40. stav 1. ZUS.

Odluka iz stava 2. izreke presude, zasniva se na članu 49a. stav 1. ZUS, u vezi sa članom 397. stav 2. Zakona o parničnom postupku („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 i 61/13), koji se u upravnom sporu primjenjuje na osnovu člana 48. ZUS. Visina naknade troškova koju je tuženi dužan isplatiti tužiocu određuje se u skladu sa Tarifom o nagradama i naknadi troškova za rad advokata („Službeni glasnik Republike Srpske“

broj 68/05, u daljem tekstu: Tarifa). Po Tarifnom broju 3. Tarife, za sastav tužbe visina nagrade iznosi 300 bodova, prema vrijednosti boda od 2 KM, iz člana 14. stav 2. Tarife, iznosi 600 KM, uvećana za 25 % paušala, po članu 12. Tarife, iznosi 750 KM, uvećana za 17% PDV od 127,50 KM, iznosi 877,50 KM. Za sastavljanje zahtjeva za vanredno preispitivanje presude, visina nagrade iznosi 300 bodova, uvećana za 50% za sastavljanje pravnog lijeka (450 bodova), iznosi 900 KM, uvećana za 25% paušala od 225 KM, iznosi 1.125 KM, uvećana za 17% PDV od 191,25 KM, iznosi 1.316,25 KM. Dosuđuje se i plaćena taksa na tužbu i presudu od 40 KM, a taksa na zahtjev nije plaćena, pa ukupan iznos troškova spora iznosi 2.233,75 KM.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Edina Čupeljić

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić